P. Ovidii Nasonis Heroid. Epistola,

quæ inscribitur

Penelope Ulyssi.

Suethice reddita.

quam

Venia Ampliss. Facult. Philos. Lund.,

Præside

Mag. JOH. GUST. EK,

Eloqu. Rom. Prof.

pro Philos. Doctoris gradu

p. p.

Interpres

GUST. ALEX. BJÖRKHOLTZ,

Philos. Cand., V. D. M.

In Auditorio Carolino Minori die XVII Junii MDCCCXLIV.

Lundæ,
typis Berlingianis.
MDCCCXLIV.

Amicis meis

hoc opusculum

sacrum volui

G. A. BJÖRKHOLTZ.

Penelope Ulyssi.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse.
Nil mihi rescribas attamen: ipse veni.
Troja jacet certe Danaïs invisa puellis:
Vix Priamus tanti, totaque Troja, fuit.
O! utinam tunc, cum Lacedæmona classe petebat,
Obrutus insanis esset adulter aquis!
Non ego deserto jacuissem frigida lecto,
Nec quererer tardos ire relicta dies:
Nec mihi, quærenti spatiosam fallere noctem,
Lassaret viduas pendula tela manus.
Quando ego non timui graviora pericula veris?
Res est solliciti plena timoris amor.
In te fingebam violentos Troas ituros:
Nomine in Hectoreo pallida semper eram.
Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum;
Antilochus nostri causa timoris erat:
Sive Menœtiaden falsis cecidisse sub armis;
Flebam successu posse carere dolos.
Sanguine Tlepolemus Lyciam tepefecerat hastam;
Tlepolemi leto cura novata mea est.
Denique, quisquis erat castris jugulatus Achivis,
Frigidius glacie pectus amantis erat.
Sed bene consuluit casto Deus æquus amori.
Versa est in cinerem sospite Troja viro.

Penelope till Ulysses.

Länge jag tegat och väntat på dig. Nu fattar jag pennan:
Skrif ej Ulysses till svar: — skynda dig sjelf i min famn.
Troja förhatligt för Hellas mör re'n ligger i spillror:
Dyrköpt staden oss var, dyrt var oss Priami fall.
O! att dock Paris, den äreförgätne, bland skummande vågor
Fjerran från Spartas kust, funnit i djupet sin graf.
Ödsligt och kallt jag skulle ej då ha funnit mitt läger;
Dagen den skulle ej då blifvit den ensamma lång.
Aldrig jag hade behöft under nattens eviga timmar,
Tröttad med domnande hand sitta vid väfnadens bråk.
Ack! huru stor är ej faran alltjemt i den älskandes ögon!
Kärlek vet ej af ro, älskar du fruktar du ock.
Städse med blodiga Troer i strid din maka dig tänkte;
Nämde man Hectors namn, bleknade strax hennes kind.
Talte man om, hur Antilochus föll besegrad af Hector,
Genast Antilochi fall ämne till fruktan mig gaf.
Sades: "i lånade rustningen nyss Patroclus har stupat,"
Gret jag, att listen jemväl kunde förfela sitt mål.
Hjelten Tlepolemus väckte igen min stillade ängslan,
Dödligt träffad utaf Lyciske konungens spjut.
Ja! för den simplaste Grek, hvars död mig ryktet förtäljde,
Stannade hjertats slag, kom mig en rysning uppå.
Lågorna Troja förtärt, dock du gått frälsad ur branden:
Kärlek, trogen och kysk, vårdas af himmelens Gud.

Argolici rediere duces: altaria fumant:
Ponitur ad patrios barbara præda Deos.
Grata ferunt Nymphæ pro salvis dona maritis:
Illi victa suis Troïa fata canunt.
Mirantur justique senes trepidæque puellæ:
Narrantis conjux pendet ab ore viri.
Atque aliquis posita monstrat fera prælia mensa;
Pingit et exiguo Pergama tota mero.
Hac ibat Simois, hic est Sigeïa tellus,
Hic steterat Priami regia celsa senis.
Illic Aeacides, illic tendebat Ulysses:
Hic lacer admissos terruit Hector equos.
Omnia namque tuo senior, te quærere misso,
Rettulerat nato Nestor: at ille mihi.
Rettulit et ferro Rhesumque Dolonaque cæsos.
Utque sit hic somno proditus, ille dolo;
Ausus es, ô nimium nimiumque oblite tuorum,
Thracia nocturno tangere castra dolo;
Totque simul mactare viros adjutus ab uno.
At bene cautus eras, et memor ante mei.
Usque metu micuere sinus; dum victor amicum
Dictus es Ismariis isse per agmen equis.
Sed mihi quid prodest vestris disjecta lacertis
Ilios? et, murus quod fuit ante, solum:
Si maneo qualis Troja durante manebam;
Virque mihi demto fine carendus abest?
Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama restant;
Incola captivo quæ bove victor arat.
Jam seges est ubi Toja fuit, resecandaque falce,
Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
Semisepulta virûm curvis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.

Greklands höfdingar kommit igen, och altaren ryka;
Byten från fremmande land offras i fädernebygd.
Qvinnorna gifva med glädje en gärd för männernas räddning:
Männerna, hvar i sitt hem, skildra nu Ilions fall.
Gubbarna höra med undran derpå och flickorna darra;
Makan med hjertat i brand, lyss på den talandes ord.
Stundom af blodiga strider en bild han tecknar på bordet,
Målar ett Troja derpå blott med det vin, som han spillt.
"Simois här framhvälfde och här var Sigeiska udden;
Här mot himmelens höjd, reste sig Priami borg.
Hjelten Achilles tältade här, der åter Ulysses:
Hector, den sårade, här drogs af sitt skenande spann."
Allt för din son, som reste åstad att söka sin fader,
Nestor den gamle förtäljt, Telemach sagt det åt mig.
Andra han nämde mig ock, som offer fallit för svärdet,
Rhesus, som sofvande föll, Dolon, som sveket bedrog.
Glömmande maka och son, hur kunde du, grymme, det våga,
Svekfullt vandra en natt Thraciska lägret omkring;
Mörda så mången fiendtelig man, blott följd af Tydiden!
Förr mer varsam du var, förr du dock kom mig ihåg.
Ängslig och skälfvande stod jag ännu, då du segrande sades
Tåga bland vänners här, förd af ditt röfvade spann.
Säg mig likväl, hvad hugnad har jag af Trojas förstöring,
Hvad af dess grusade mur, störtad af Greker omkull;
När jag ändå, som stode den änn' får sitta allena,
När han ej kommer igen, maken jag evigt har kär?
Fröjdas må andra af Ilions fall; mig gläder det icke,
Äfven om segrarens plog, plöjer dess härjade fält.
Redan der Troja har stått nu skördar gunga och jorden,
Bördig af Phrygiskt blod, sviker ej odlarens hopp.
Plogen den gnisslar mot krigares ben, som tiden har jordat;
Öfver fordna palats gräset nu grönskar i ro.

Victor abes; nec scire mihi, quæ causa morandi,
Aut in quo lateas ferreus orbe, licet.
Quisquis ad hæc vertit peregrinam littora puppim,
Ille mihi de te multa rogatus abit.
Quamque tibi reddat, si te modo viderit usquam,
Traditur huic digitis charta notata meis.
Nos Pylon, antiqui Neleïa Nestoris arva,
Misimus: incerta est fama remissa Pylo.
Misimus et Sparten. Sparte quoque nescia veri,
Quas habitas terras, aut ubi lentus abes.
Utilius starent etiam nunc moenia Phoebi.
Irascor votis heu levis ipsa meis!
Scirem, ubi pugnares; et tantum bella timerem;
Et mea cum multis juncta querela foret.
Quid timeam ignoro. Timeo tamen omnia demens:
Et patet in curas area lata meas.
Quæcumque æquor habet, quæcumque pericula tellus,
Tam longæ causas suspicor esse moræ.
Hæc ego dum stulte meditor (quæ vestra libido est)
Esse peregrino captus amore potes.
Forsitan et narres, quam sit tibi rustica conjux;
Quæ tantum lanas non sinat esse rudes.
Fallar; et hoc crimen tenues vanescat in auras:
Neve revertendi liber abesse velis.
Me pater Icarius viduo discedere lecto
Cogit, et immensas increpat usque moras.
Increpet usque licet: tua sim, tua dicar oportet;
Penelope conjux semper Ulyssis ero.
Ille tamen pietate mea precibusque pudicis
Frangitur, et vires temperat ipse suas.
Dulichii Samiique, et, quos tulit alta Zacynthos,
Turba ruunt in me luxuriosa, proci:

Borta dock segraren är! — O! säg hvi du dröjer Ulysses,
Säg i hvad fjerran land har du dig, grymme, fördolt!
Vänder en fremling sitt skepp mot Ithacas stränder, så får han
Tusende frågor om dig, innan han går derifrån.
Hissar han seglen igen, — ett bref från din älskande maka
Har han att lemna till dig, får han blott se dig en gång.
Fråga jag låtit i Pylas om dig gråhårige drotten;
Lösa rykten allen' kommit från Nestor till svar.
Äfven i Sparta upplysning jag sökt, men Sparta ej visste
Säga hvad land du bebor, orten der fjerran du dväljs.
Bättre det vore, de stode änn' qvar de Phoebiska murar;
— Fordna önskningar nu väcka allenast min harm —
Då jag ju kände hvar striden den stod och sorgen, som krigets
Vexling väl väckte ibland, delade många med mig.
Nu deremot, fast intet jag vet, dock allt jag befarar:
Ja! på en gränslös rymd sväfvar min ängslan omkring.
Allt hvad vi frukta på land, och allt som oss skrämmer på hafvet,
Gifver jag skulden för, att du ej kommit ännu.
Medan jag barnsligt ängslar mig så, kanhända en annan,
— Sådant är mannens begär — skänker dig kärlekens fröjd.
Kanske berättar du nu om din landtliga maka der hemma,
Att hon allenast förstår karda och spinna sin ull.
O! Nej! En tanka så nattlig och låg må vinden förskingra:
Vänd blott, har vägen du fri, åter till hemmet och mig!
Fadren Icarius manar mig jemt att välja en make,
Klandrande tidigt och sent, att jag så länge har dröjt.
Gerna bestraffe han mig. Penelope blir dig dock trogen,
Aldrig, Ulysses, hon skall blifva en annans gemål.
Medelst min barnsliga fromhet ändå jag besegrar den gamle,
Och med kyskhetens bön vreden hos honom besvär.
Friare kommit, en svärm från hvar ö i det Joniska hafvet,
Fräckt bestorma de mig, låta ej visa sig af.

Inque tua regnant, nullis prohibentibus, aula.
Viscera nostra tuæ dilaniantur opes.
Quid tibi Pisandrum, Polybumque Medontaque dirum,
Eurymachique avidas, Antinoique manus,
Atque alios referam, quos omnes turpiter absens
Ipse tuo partis sanguine rebus alis?
Irus egens, pecorisque Melanthius actor edendi,
Ultimus accedunt in tua damna pudor.
Tres sumus imbelles numero; sine viribus uxor,
Laërtesque senex, Telemachusque puer.
Ille per insidias pæne est mihi nuper ademtus;
Dum parat invitis omnibus ire Pylon.
Di precor hoc jubeant, ut, euntibus ordine fatis,
Ille meos oculos comprimat, ille tuos.
Hoc faciunt custosque boûm longævaque nutrix:
Tertius, immundæ cura fidelis haræ.
Sed neque Laërtes, ut qui sit inutilis armis,
Hostibus in mediis regna tenere valet.
Telemacho veniet (vivat modo) fortior ætas:
Nunc erat auxiliis illa tuenda patris.
Nec mihi sunt vires inimicos pellere tectis.
Tu citius venias, portus et ara tuis.
Est tibi, sitque precor, natus; qui mollibus annis
In patrias artes erudiendus erat.
Respice Laërten, ut jam sua lumina condas:
Extremum fati sustinet ille diem.
Certe ego, quæ fueram te discedente puella,
Protinus ut redeas, facta videbor anus.

Salen genljudar af herrskareord, som ingen bestrider;
Allt hvad jag kärast har, allt hvad du samlat förstörs.
Hvarföre nämna Pisander, Polybus och Medon, den vilde;
Samt Eurymachus snål, såsom Antinous sjelf?
Hvilka med andra, ty borta du blir, husera här hemma,
Skamlöst frossande upp hvad du har köpt med ditt blod.
Slaktar'n Melanthius, tiggaren Irus, sist vill jag nämna,
Kommit att frossa hos dig. O! hvilken nesa och skam. —
Värnlösa tre, hvad kunna väl vi: din kraftlösa maka,
Fadren tröttad af år; Telemach ännu ett barn!
Nyss var jag nära att genom försåt bli pilten beröfvad,
Då han mot allas förbud resan till Pylos beslöt.
Hören, O! Gudar, min bön, må gossen få lefva och sluta
Ögonen till på sin mor, sedan på fadren jemväl!
Herden för boskaps hjorden och åldriga amman derjemte,
Samt Eumæus, de tre, bedja den bönen med mig.
Midt ibland fienders mängd ej mäktar Laertes, den gamle,
— Mer ej duglig för strid — styra ditt land och ditt hus.
Telemach — lefve han blott — nog krafter vinner med åren,
Men han behöfver ännu faderlig omsorg och vård.
Ej har jag styrka sjelf att fienden jaga på porten:
Skynda dig derföre hem, hasta att skydda oss du!
Kom! ty en son, den himlen bevare, nu väntar sin fader,
Väntar att lära af dig blifva hvad faderen är.
Kom till din grånade far, att sluta hans slocknande öga,
Gubben dröjer att dö, väntar sin son innan dess!
Mig, det är sannt, som var ung när du for, var flicka till åren,
Kommer i morgon du hem, finner du åldrad alltre'n.

Adnotationes.

2. *Nil mihi rescribas: attamen ipse veni.* Sic legimus apud nonnullos. Rectius autem, ut nobis videtur, signum interpunctionis, quod colon dicitur, ponas post — attamen, quod etiam Heinsius et multi alii fecerunt.

4. *Vix Priamus, tanti* etc. Hoc in loco dissentiunt commentatores. Nonnulli versum unum alterumque excidisse suspicantur. Nullus autem excidit, inquit Heinsius. Scoppam sequens ita explicat: "tota jactura, quam Priamus et Troja fecerunt, non fuit tanti, quanti mea fuit, quod te carui ob hoc bellum."

15. *Sive quis Antilochum* etc. Politianus hunc locum ita interpolat, ut dicat, legendum Amphimachum pro Antilocho. Amphimachus enim ab Hectore victus atque cæsus est, Antilochus autem a Memnone. "Sed ego, inquit Burmannus, cum Parrhasio sentio, qui censet hoc muliebri decoro datum, ut Penelope fingatur a vera historia aliquantum aberrare, et pro Memnone Hectorem narrare; cujus nomen illi notius, quam Memnonis fuisse, verisimile sit."

17. *Flebam successu* etc. Penelope generaliter quidem hoc dixit, Patrocli casum respiciens. Privatim tamen et ad Ulyssis astutias et vaframenta allusit, vereri se innuens, ne illius quoque doli et astutiæ non semper eosdem succcssus habeant.

39. — — *Rhesumque Dolonaque* etc. Rhesus, Rex Thraciæ, Trojanis opem ferens in tentorio suo ab Ulysse et Diomede interfectus est. Dolon, explorator Trojanus, ab Ulysse et Diomede captus consilia Trojanorum detexit et justa mercede affectus est.

79. *Fallar* = Hac mea opinione decipiar. Heins.